

Pomoc państwowa dla przedsiębiorców poszkodowanych w wyniku powodzi

Poszkodowani przedsiębiorcy mogą wnioskować o:

(Urząd Skarbowy)

1. ulgi w spłacie zobowiązań publicznoprawnych w postaci rozłożenia na raty należności podatkowych (wniosek RAT-Z);
2. ulgi w spłacie zobowiązań publicznoprawnych w postaci umorzenia zaległości podatkowej (wniosek UZ-M);
3. ulgi w spłacie zobowiązań publicznoprawnych w postaci odroczenia terminu zapłaty należności podatkowych (wniosek TER-Z);
4. wprowadzenie zerowej stawki podatku VAT na niektóre towary i usługi.

(Zakład Ubezpieczeń Społecznych)

1. ulgi w spłacie zobowiązań publicznoprawnych w postaci odroczenia terminu płatności składek na ubezpieczenie społeczne;
2. ulgi w spłacie zobowiązań publicznoprawnych w postaci rozłożenia należności na raty;
3. ulgi w spłacie zobowiązań publicznoprawnych w postaci umorzenia opłacania składek – dotyczy to jednak tylko składek na własne ubezpieczenie przedsiębiorcy. Na umorzenie mogą liczyć poszkodowani przedsiębiorcy, którzy m.in. wykażą, że ze względu na stan majątkowy i sytuację rodzinną, nie są w stanie opłacać swoich składek.

Przedsiębiorcy mogą także skorzystać z m.in.:

1. dodatkowego wsparcia dla przedsiębiorców będących pracodawcami;
2. świadczenia interwencyjnego;
3. możliwości ubiegania się o pożyczki albo ich umorzenie;
4. zwrotu kosztów zakupu kasy fiskalnej.

Świadczenie interwencyjne

Podstawa prawna: art. 22a-22h i art. 24a ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. z 2024 r. poz. 654) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. ws. wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r. oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz.U.2024.1371) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2024 r. zmieniające rozporządzenie ws. wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz.U. poz. 1484).

1

Czym jest tzw. „świadczenie interwencyjne”?

To świadczenie, które może być jednorazowo przyznane przedsiębiorcom, którzy ponieśli szkodę polegającą na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu, bezpośrednio w wyniku powodzi, składników materialnych przedsiębiorstwa niezbędnych do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej. Świadczenie jest udzielane w celu wsparcia dalszego prowadzenia działalności gospodarczej.

2

Kto może otrzymać świadczenie interwencyjne?

Pomoc może być przyznana przedsiębiorcom (w rozumieniu przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców, czyli dotyczy to zarówno osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym wspólników spółek cywilnych, jak i osób prawnych i jednostek organizacyjnych niebędących osobą prawną, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną), którzy prowadzili działalność gospodarczą na dzień 16 września 2024 r.

3

Czy jeśli 16 września 2024 r. moja działalność gospodarcza była zawieszona, to czy mogę ubiegać się o świadczenie interwencyjne?

Tak, jeśli 16 września 2024 r. działalność była zawieszona, warunek prowadzenia działalności na ten dzień jest spełniony. Zawieszenie działalności w tym przypadku traktowane jest jako jej prowadzenie.

4

Jakie warunki muszę spełnić, aby otrzymać świadczenie interwencyjne?

Świadczenie interwencyjne może być przyznane wyłącznie przedsiębiorcy, który na dzień 16 września 2024 r. prowadził działalność gospodarczą i który **jednocześnie**:

1. poniósł szkodę polegającą na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu, bezpośrednio w wyniku powodzi, składników materialnych przedsiębiorstwa niezbędnych do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej; oraz
2. zobowiąże się do prowadzenia działalności gospodarczej przez co najmniej 6 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego; a także
3. zobowiąże się do utrzymania poziomu zatrudnienia przez okres 6 miesięcy od dnia 16 września 2024 r.

5

Jeśli mam zawieszoną działalność gospodarczą, to czy po otrzymaniu świadczenia interwencyjnego, muszę wznowić jej prowadzenie?

Tak, jeśli działalność gospodarcza przedsiębiorcy jest zawieszona, to od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego, jej prowadzenie musi zostać wznowione. Celem świadczenia interwencyjnego jest wsparcie dalszego prowadzenia działalności, dlatego przez 6 miesięcy musi ona być aktywnie prowadzona.

6

Co oznacza utrzymanie poziomu zatrudnienia?

Oznacza to utrzymanie liczby ubezpieczonych zgłoszonych do dobrowolnych ubezpieczeń społecznych, obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz wyłącznie ubezpieczenia zdrowotnego.

7

Co należy zrobić, aby otrzymać świadczenie?

W celu uzyskania świadczenia interwencyjnego, należy złożyć wniosek o świadczenie interwencyjne przeznaczone na wsparcie dalszego prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorcy poszkodowanego w wyniku powodzi (tzw. wniosek RSI) do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), zawierający:

1. oznaczenie wnioskodawcy, tj.: imię i nazwisko lub nazwę skróconą, adres do korespondencji, numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer identyfikacyjny REGON, a jeżeli ich nie nadano – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu;

2. wskazanie sposobu ustalenia wysokości świadczenia interwencyjnego – może być ona ustalona na podstawie:
 - liczby ubezpieczonych zgłoszonych do dobrowolnych ubezpieczeń społecznych, obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, wyłącznie ubezpieczenia zdrowotnego; albo
 - średniomiesięcznego przychodu uzyskanego z prowadzenia działalności gospodarczej w roku kalendarzowym 2023 (w tym wypadku należy wpisać kwotę tego przychodu);
3. numer rachunku płatniczego przedsiębiorcy, na który ma być przekazane świadczenie interwencyjne;
4. wysokość wnioskowanego świadczenia interwencyjnego.

8

Czy muszę dołączyć jakieś dokumenty do wniosku?

Tak, do wniosku należy dołączyć:

1. oszacowanie poniesionych szkód wraz z dokumentacją, na podstawie której zostało ono dokonane (oszacowanie musi być wykonane przez rzeczoznawcę lub biegłego uprawnionego do dokonywania wyceny środków trwałych lub aktywów obrotowych, albo przez rzeczoznawcę majątkowego). Ewentualnie, przedsiębiorca może zobowiązać się do przesłania takiego oszacowania wraz z dokumentacją w terminie 5 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego;
2. dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych – jeżeli zawarł taką umowę – albo oświadczenie o braku takiej umowy.

We wniosku przedsiębiorca składa również oświadczenia o:

1. faktycznym miejscu prowadzenia działalności gospodarczej;
2. prowadzeniu działalności gospodarczej na dzień 16 września 2024 r.;
3. zobowiązaniu się do prowadzenia działalności gospodarczej i do utrzymania poziomu zatrudnienia przez 6 miesięcy.

9

Czy mogę złożyć wniosek w formie elektronicznej, czy musi być on złożony w formie papierowej?

Wniosek wraz z załącznikami może być złożony zarówno w formie papierowej (w każdej placówce ZUS, w punkcie mobilnym lub przesłany pocztą), jak i poprzez profil na PUE/eZUS (jako pismo ogólne POG, do którego należy dołączyć wniosek o świadczenie interwencyjne – wzór wraz z instrukcją wypełnienia dostępny jest pod linkiem: <https://www.zus.pl/wzory-formularzy/firmy/swiadczenie-interwencyjne>).

10

W jakim terminie muszę złożyć wniosek o przyznanie świadczenia interwencyjnego?

Wniosek o świadczenie interwencyjne można złożyć od 5 października 2024 r. do 16 marca 2025 r.

11

Ile wynosi świadczenie interwencyjne?

Świadczenie interwencyjne jest przyznawane w wysokości wskazanej przez przedsiębiorcę we wniosku. Może być ona ustalona na jeden z dwóch poniższych sposobów:

1. jako iloczyn liczby ubezpieczonych zgłoszonych do dobrowolnych ubezpieczeń społecznych, obowiązkowych ubezpieczeń społecznych, wyłącznie ubezpieczenia zdrowotnego na dzień złożenia wniosku albo 16 września 2024 r. (w zależności od tego, która liczba jest mniejsza) i kwoty 16 000 zł; albo
2. jako 75% średniomiesięcznego przychodu uzyskanego z prowadzenia działalności gospodarczej w 2023 r.

W każdym przypadku kwota świadczenia nie może jednak przekroczyć wysokości poniesionej przez przedsiębiorcę szkody (polegającej na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu, bezpośrednio w wyniku powodzi, składników materialnych przedsiębiorstwa niezbędnych do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej), a także maksymalnej kwoty świadczenia, która wynosi 1 000 000 zł.

Co istotne, jeśli przed wystąpieniem powodzi przedsiębiorca nie zawarł umowy ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych, świadczenie interwencyjne jest przyznawane w kwocie 75% przysługującej wysokości.

12

Czy jeśli przed wystąpieniem powodzi zawarłem umowę ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych, to czy mogę otrzymać świadczenie interwencyjne w pełnej wysokości?

Tak, jeśli przed wystąpieniem powodzi przedsiębiorca zawarł umowę ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych, świadczenie interwencyjne może być mu przyznawane w kwocie 100% przysługującej wysokości.

13

Jak ustala się wysokość średniomiesięcznego przychodu?

Aby ustalić wysokość średniomiesięcznego przychodu, należy podzielić przychód uzyskany z prowadzenia działalności gospodarczej w 2023 r. przez liczbę miesięcy kalendarzowych w 2023 r., w trakcie których działalność ta była prowadzona przynajmniej przez 1 dzień. Jeśli działalność była zawieszona przez pełny miesiąc kalendarzowy, takiego miesiąca nie należy uwzględniać w wyliczeniu.

14

Jaka jest maksymalna wartość świadczenia?

Maksymalna kwota świadczenia dla jednego przedsiębiorcy wynosi 1 000 000 zł.

15

Ani mój lokal, ani asortyment nie zostały zalane, ale w wyniku zalania moich klientów moje przychody drastycznie spadły. Czy mogę ubiegać się o świadczenie interwencyjne?

Nie. Przepisy w obecnym brzmieniu przewidują, że świadczenie interwencyjne przysługuje tylko przedsiębiorcy, który poniósł szkodę fizyczną, tj. szkodę polegającą na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu, bezpośrednio w wyniku powodzi, składników materialnych przedsiębiorstwa niezbędnych do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej. Świadczenie interwencyjne nie obejmuje zatem szkód pośrednich, związanych z ograniczeniem możliwości uzyskania przychodów – zaznaczyć jednak należy, że pojawiają się doniesienia medialne dotyczące możliwości modyfikacji tej kwestii.

16

Czy świadczenie interwencyjne trzeba zwrócić?

Co do zasady świadczenie jest bezwrotne. Może się jednak zdarzyć, że przedsiębiorca będzie zobowiązany zwrócić świadczenie interwencyjne w całości lub w części.

Świadczenie interwencyjne należało będzie zwrócić **w części** (wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia wypłacenia przedsiębiorcy świadczenia), jeżeli:

1. Szef Krajowej Administracji Skarbowej poinformuje ZUS o rozbieżności między średniomiesięcznym przychodem wykazanym we wniosku a tym wykazanym dla celów podatkowych w 2023 r. – proporcjonalnie do wysokości zawyżenia;
2. przedsiębiorca nie wykona zobowiązania do utrzymania poziomu zatrudnienia przez okres 6 miesięcy od 16 września 2024 r. – proporcjonalnie do różnicy w liczbie ubezpieczonych, zgłoszonych do dobrowolnych ubezpieczeń społecznych, obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz wyłącznie ubezpieczenia zdrowotnego.

Dodatkowo, świadczenie interwencyjne będzie należało zwrócić w części, jeśli okaże się, że świadczenie interwencyjne zostało przyznane w wysokości wyższej niż wysokość szkody wynikającej z oszacowania.

Z kolei świadczenie interwencyjne będzie podlegało zwrotowi **w całości** (wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia wypłacenia przedsiębiorcy świadczenia), jeżeli:

1. w okresie 6 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego przedsiębiorca zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej lub zawiesi jej prowadzenie;
2. przynajmniej jedno ze złożonych we wniosku oświadczeń okaże się niezgodne ze stanem faktycznym;
3. przedsiębiorca nie prześle w terminie oszacowania szkód wraz z wymaganą dokumentacją;
4. przedsiębiorca nie podda się kontroli lub utrudni kontrolę następujących okoliczności:
 - prowadzenia działalności gospodarczej w ciągu 6 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego;
 - utrzymania poziomu zatrudnienia przez 6 miesięcy od 16 września 2024 r.;
 - właściwego dokumentowania wniosku o świadczenie interwencyjne.

17

W jakim terminie ZUS rozpozna mój wniosek?

Wniosek powinien być rozpatrzony przez ZUS niezwłocznie.

18

Dostałem informację o przyznaniu świadczenia, ale nie dostałem decyzji – czy to błąd ZUS?

Nie, rozstrzygnięcie o przyznaniu świadczenia interwencyjnego przez ZUS w całości uwzględniające wniosek, nie wymaga wydania decyzji. O przyznaniu świadczenia ZUS informuje przedsiębiorcę za pośrednictwem konta płatnika PUE/eZUS albo pocztą na adres do korespondencji – w zależności od wyboru przedsiębiorcy na etapie składania wniosku. Dodatkowo ZUS przekazuje zaświadczenie o udzieleniu przez ZUS pomocy publicznej. Informację tę przekazuje także do wojewody.

Natomiast w przypadku częściowo negatywnego rozstrzygnięcia lub odmowy przyznania świadczenia, ZUS wydaje decyzję. Również obowiązek zwrotu całości albo części świadczenia nakładany jest w drodze decyzji.

19

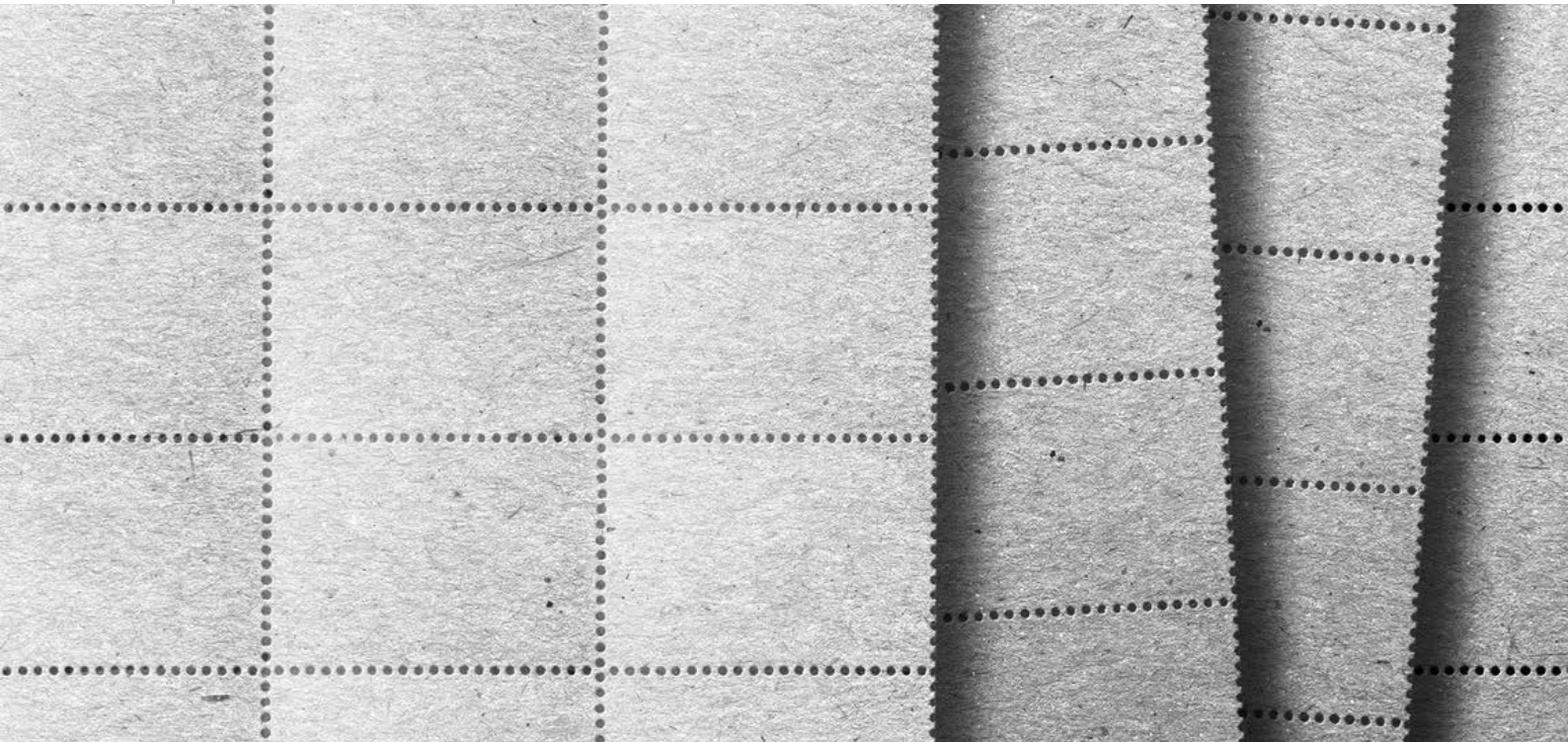
Czy mogę się odwołać od negatywnej decyzji ZUS?

Tak, od decyzji ZUS można się odwołać – za pośrednictwem ZUS – do sądu okręgowego. Termin na złożenie odwołania wynosi miesiąc od dnia doręczenia decyzji. Odwołanie nie podlega opłacie.

20

Jaka może być łączna wartość pomocy publicznej na naprawienie szkód wynikających z powodzi?

Łączna wartość pomocy publicznej w celu naprawienia szkód powstałych w wyniku powodzi, nie może przekroczyć wartości szkód materialnych pomniejszonej o wartość uzyskanego odszkodowania. Jeżeli przedsiębiorca otrzyma pomoc publiczną (np. w postaci świadczenia interwencyjnego, nowego terminu na opłacenie składek), która przekroczy powyższy poziom, będzie zobowiązany do zwrotu części uzyskanej pomocy publicznej. Zwrotowi będzie podlegać kwota, która przekracza wartość poniesionych szkód materialnych pomniejszoną o wartość uzyskanego odszkodowania.

Nieoprocentowana pożyczka z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na wynagrodzenie pracowników

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 654 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2011 r. ws. nieoprocentowanej pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dla pracodawcy, który na skutek powodzi przejściowo zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczył jej prowadzenie (Dz.U. Nr 262, poz. 1566).

1

Kto może uzyskać nieoprocentowaną pożyczkę z FGŚP?

Pracodawcy z terenów dotkniętych powodzią, którzy na skutek powodzi przejściowo zaprzestali prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczyli jej prowadzenie, mogą złożyć do właściwego marszałka województwa wnioski o udzielenie nieoprocentowanej pożyczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

2

Na wypłatę jakich wynagrodzeń i w jakiej wysokości mogą uzyskać nieoprocentowaną pożyczkę?

O pożyczkę mogą się ubiegać pracodawcy z poszkodowanych terenów, jeśli zabraknie im środków na wypłatę wynagrodzenia przysługującego za:

1. czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy, związanej z faktyczną niemożnością świadczenia pracy w związku z powodzią przez okres nie dłuższy niż 10 dni roboczych, wynikających z rozkładu czasu pracy pracownika (za który pracownik zachowuje prawo do odpowiedniej części minimalnego wynagrodzenia za pracę);
2. czas niewykonywania pracy, jeżeli pracownik był gotów do jej wykonywania, a doznał przeszkód z przyczyn dotyczących pracodawcy, które zostały bezpośrednio spowodowane powodzią (tzw. przestój);
3. wykonaną pracę, polegającą na ochronie zakładu pracy przed powodzią lub na usuwaniu skutków powodzi, mającą na celu utrzymanie lub przywrócenie prowadzenia przez pracodawcę działalności gospodarczej.

Zaspokojeniu ze środków FGŚP może podlegać wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 2 i 3 powyżej, do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa GUS, wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od pracodawcy, tj. 9 485,32 zł. Udzielona nieoprocentowana pożyczka stanowi pomoc publiczną.

3

Co powinien zawierać wniosek?

We wniosku należy złożyć oświadczenie o braku własnych środków na wypłatę wynagrodzenia oraz wskazanie okresu, za który przysługuje wynagrodzenie oraz kwotę tego wynagrodzenia. Do wniosku załącza się wykaz pracowników, których wynagrodzenie będzie podlegało zaspokojeniu w ramach pożyczki z FGŚP (wzór wniosku i wykazu pracowników, których wynagrodzenia podlegają zaspokojeniu, określa rozporządzenie).

Pożyczka udzielana jest maksymalnie za okres od 17 września do 31 października 2024 r.

4

Gdzie powinienem złożyć wniosek w sprawie udzielenia nieoprocentowanej pożyczki?

Pracodawca, który ucierpiał wskutek powodzi, składa wniosek o udzielenie pożyczki do marszałka województwa właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy.

5

Czy nieoprocentowana pożyczka jest zwrotna - w jakim terminie i czy może zostać umorzona?

Nieoprocentowana pożyczka jest pożyczką zwrotną. Zwrot pożyczki następuje nie później niż do 31 grudnia roku następującego po roku wystąpienia powodzi.

Pożyczka może zostać umorzona (na wniosek złożony przez pracodawcę do właściwego marszałka województwa, po 31 grudnia 2025 r.), jeżeli:

1. pracodawca wykaże, że na skutek powodzi nastąpiło u niego pogorszenie warunków prowadzenia działalności gospodarczej, a w szczególności:
 - spadek obrotów gospodarczych, rozumianych jako sprzedaż lub zmniejszenie zamówień na usługi lub dostawy wytwarzanych towarów, w ciągu kolejnych 6 miesięcy w okresie od dnia otrzymania pożyczki do dnia złożenia wniosku o umorzenie w porównaniu z analogicznymi kolejnymi miesiącami w ciągu ostatnich dwóch lat, lub
 - straty w środkach trwałych, które ograniczyły możliwość prowadzenia działalności gospodarczej w porównaniu z okresem sprzed powodzi;
2. w postępowaniu egzekucyjnym stwierdzono, że przedsiębiorca, który pobrał pożyczkę, nie posiada majątku, z którego można dochodzić należności;
3. zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie odzyska się kwoty spłaty pożyczki przewyższającej wydatki egzekucyjne.

Zwrot z Powiatowego Urzędu Pracy części kosztów potrzebnych na utrzymanie zatrudnienia pracownika

Podstawa prawna: art. 21 Ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 654 z późn. zm.).

1

Na czym polega zwrot kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne pracowników?

Urząd pracy może zrefundować poniesione przez pracodawcę koszty na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych pracowników, w przypadku zniszczenia zakładu na skutek powodzi. Urząd pracy przyznając pomoc bierze pod uwagę zakres i skalę zniszczeń u pracodawcy spowodowane powodzią. Świadczenie skierowane jest do przedsiębiorców, którzy mimo zniszczeń chcą utrzymać miejsca pracy.

2

Jak długo można otrzymywać refundację?

Zwrot kosztów wynagrodzeń przysługuje przez okres maksymalnie 12 miesięcy, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r. i pod warunkiem, że pracodawca nie zmniejszy w tym okresie liczby zatrudnionych pracowników w stosunku do stanu na dzień podpisania umowy o refundację.

3

Ile wynosi maksymalna kwota dofinansowania na pracownika?

Pracodawca może otrzymać zwrot w wysokości wypłacanych wynagrodzeń, nie przekraczający miesięcznie iloczynu dwukrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę (tj. 8 600 zł) i liczby zatrudnionych pracowników, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Przykładowo pracodawca zatrudniający 10 pracowników będzie mógł otrzymać miesięcznie zwrot w wysokości wypłacanych wynagrodzeń nie przekraczający 86 000 zł.

4

Co trzeba zrobić, żeby otrzymać taki zwrot?

Odpowiedni wniosek należy złożyć w Powiatowym Urzędzie Pracy. Na stronach internetowych właściwych urzędów znajdują się gotowe wzory takich pism. Kluczowe jednak, by możliwie jak najdokładniej opisać i udokumentować poniesione szkody. To pozwoli na ustalenie okresu, na jaki pomoc może zostać przyznana i przyczyni się do szybszego rozpatrzenia sprawy.

Ulgi podatkowe

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 grudnia 2023 r. w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U.2023.2670)
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 września 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U.2024.1381)
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 września 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U.2024.1399)
4. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 września 2024 r. w sprawie przedłużenia niektórych terminów przewidzianych w przepisach prawa podatkowego w związku z powodzią we wrześniu 2024 r. (Dz.U.2024.1390)
5. Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 654);
6. Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wprowadzenia stanu klęski żywiołowej na obszarze części województwa dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego oraz śląskiego;
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie.

1

Jakie ulgi podatkowe zostały przewidziane dla przedsiębiorców w związku z powodzią?

Każdy poszkodowany w powodzi podatnik może wystąpić w trybie przewidzianym w Ordynacji podatkowej o umorzenie zobowiązań podatkowych.

Dodatkowo:

- przedsiębiorcy poszkodowani w powodzi, mogą skorzystać z wydłużonych terminów płatności podatków VAT, PIT i CIT;
- poszkodowani mają wydłużone terminy złożenia JPK_VAT, informacji podsumowujących, przeważającej większości deklaracji VAT;
- dla darowizn towarów i usług przekazywanych w związku z pomocą poszkodowanym wskutek powodzi, obowiązuje 0% stawka VAT - taka sama stawka dotyczy darowizn materiałów budowlanych na odbudowę lub remont nieruchomości zniszczonych wskutek powodzi;
- w przypadku przekazania nieodpłatnie na własność poszkodowanym przedsiębiorcom środków trwałych lub sfinansowania ich zakupu, przedsiębiorcy mają możliwość zaliczania w koszty uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych;
- przedsiębiorcy użyczający poszkodowanym środków trwałych, mają możliwość kontynuowania odpisów amortyzacyjnych i zaliczania ich w koszty uzyskania przychodów do końca następnego roku kalendarzowego.

2

Czy w związku z powodzią zostały wydłużone terminy płatności podatków dla przedsiębiorców?

Tak, przedsiębiorcy poszkodowani w powodzi mogą skorzystać z wydłużonych terminów do złożenia deklaracji i innych informacji podatkowych oraz do płatności podatków. Dotyczy to podatku VAT, podatków dochodowych PIT i CIT, a także podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC) oraz podatku od spadków i darowizn.

Obowiązek	Za jaki okres?	Do kiedy przedłużony?
VAT – płatność podatku	za okresy rozliczeniowe, dla których terminy płatności VAT przypadają od 19.09.2024 do 31.12.2024 (czyli okresy rozliczeniowe VAT od sierpnia do listopada 2024)	do 25.01.2025
VAT – składanie deklaracji, informacji podsumowujących, ewidencji (JPK-VAT)	za okresy rozliczeniowe, dla których termin złożenia deklaracji, informacji podsumowujących oraz ewidencji (JPK-VAT) przypadają od 19.09.2024 do 31.10.2024 (czyli okresy rozliczeniowe od sierpień i wrzesień 2024)	do 25.11.2024
PIT – płatność zaliczek na podatek	za: miesiące od sierpnia do grudnia 2024 dla podatników opłacających zaliczki miesięczne III i IV kwartał 2024 dla podatników opłacających zaliczki kwartalne	do 30.04.2025
podatek od przychodów z budynków (PIT) – płatność podatku	za miesiące od sierpnia do grudnia 2024	do 30.04.2025
PIT – przekazanie przez płatników zaliczek pobranych od podatników na podatek dochodowy od osób fizycznych i zryczałtowany podatek dochodowego od osób fizycznych	w okresie od 1.08.2024 do 31.12.2024	do 30.04.2025

PIT – złożenie rocznej deklaracji przez płatnika, który zaprzestał prowadzenia działalności w okresie od 19.09.2024 do 31.12.2024	za rok podatkowy 2024	do 31.01.2025
PIT – płatność ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych	za miesiące od sierpnia do grudnia 2024 dla podatników opłacających ryczałt miesięcznie za III i IV kwartał 2024 dla podatników opłacających ryczałt kwartalnie	do 30.04.2025
CIT – płatność zaliczek na podatek	za miesiące od sierpnia do grudnia 2024 dla podatników opłacających zaliczki miesięcznie za III i IV kwartał 2024 dla podatników opłacających zaliczki kwartalnie	do 31.03.2025
podatek od przychodów z budynków (CIT) – płatność podatku	za miesiące od sierpnia do grudnia 2024	do 31.03.2025
ryczałt od dochodów spółek (estoński CIT) – płatność podatku	w przypadku, gdy termin płatności podatku przypada we wrześniu albo w październiku 2024	przedłużenie o 3 miesiące
CIT – podatnicy, których rok podatkowy jest inny niż kalendarzowy (i nie są w estońskim CIT): złożenie zeznania o wysokości dochodu osiągniętego (straty poniesionej) płatność podatku dochodowego	jeżeli złożenie zeznania o wysokości dochodu osiągniętego (straty poniesionej) lub płatność podatku dochodowego przypada w okresie od 19.09.2024 do 31.10.2024	do 31.03.2025
podatek od spadków i darowizn: <ul style="list-style-type: none"> • złożenie zgłoszenia • złożenie zeznania podatkowego oraz korekty zeznania 	jeżeli termin przypada w okresie od 19.09.2024 do 31.10.2024	do 31.01.2025
podatek od czynności cywilnoprawnych (PCC) złożenie deklaracji płatność podatku	jeżeli termin przypada w okresie od 19.09.2024 do 31.10.2024	do 31.01.2025

3

Kogo dotyczą przedłużone terminy?

Z dłuższych terminów w PIT, CIT, VAT mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy:

- zostali poszkodowani na skutek powodzi (w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi);
- mają siedzibę, zarząd lub miejsce zamieszkania na terenie gminy objętej stanem klęski żywiołowej (gmina poszkodowana)
- prowadzą działalność gospodarczą na terenie gminy poszkodowanej.

Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Przedłużenie terminów w PCC oraz podatku od spadków i darowizn, ma zastosowanie także do osób i podmiotów poszkodowanych, które nie są przedsiębiorcami.

4

Co jeśli mojego zobowiązania podatkowego nie ma w przedstawionej wyżej tabeli?

Jeśli jesteś przedsiębiorcą poszkodowanym w powodzi i masz problem z wywiązaniem się z innych obowiązków podatkowych niż wskazane w tabeli, możesz się starać o umorzenie, odroczenie lub rozłożenie na raty zobowiązań podatkowych w trybie przewidzianym w ordynacji podatkowej.

5

Na czym polega umorzenie zaległości podatkowej?

Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej to ulga polegająca na zwolnieniu z obowiązku zapłaty istniejących zaległości podatkowych podatnika. Decyzja o umorzeniu zaległości podatkowej jest uznaniowa – to urząd decyduje, czy przyzna zwolnienie z obowiązku zapłaty zaległego podatku. Nawet jeśli złożysz wniosek i spełnisz wszystkie wymagania, które uprawniają cię do odroczenia płatności, nie ma gwarancji, że taka ulga zostanie ci przyznana. Urząd rozpatruje każdą sprawę indywidualnie.

6

Na czym polega odroczenie terminu płatności podatkowych?

Odroczenie terminu płatności to ulga polegająca na przesunięciu spłaty należności podatkowych na dogodniejszy dla podatnika czas.

Decyzja o odroczeniu terminu jest uznaniowa – to urząd decyduje, czy przyzna prawo do zapłaty należności w późniejszym terminie. Nawet jeśli złożysz wniosek i spełnisz wszystkie wymagania, które uprawniają cię do odroczenia płatności, nie ma gwarancji, że taka ulga zostanie ci przyznana. Urząd rozpatruje każdą sprawę indywidualnie.

7

Na czym polega rozłożenie należności podatkowych na raty?

Rozłożenie należności podatkowych na raty to ulga polegająca na podziale kwoty podatku lub innych zobowiązań podatkowych na co najmniej dwie części i ustalenia dla nich nowych terminów płatności.

Decyzja o rozłożeniu należności podatkowej na raty jest uznaniowa – to urząd decyduje, czy przyzna prawo do zapłaty należności w częściach. Nawet jeśli podatnik złoży wniosek i spełni wszystkie wymagania, które uprawniają do rozłożenia należności podatkowej na raty, nie ma gwarancji, że taka ulga zostanie przyznana. Urząd rozpatruje każdą sprawę indywidualnie.

8

Jaką stawkę VAT należy przyjąć od darowizn towarów i usług przekazywanych na rzecz poszkodowanych wskutek powodzi?

W związku z powodzią Ministerstwo Finansów wprowadziło zerową stawkę podatku od towarów i usług dla darowizn niektórych kategorii produktów bądź nieodpłatnego wykonywania usług w ramach pomocy podmiotom poszkodowanym. Rozwiązania w tym zakresie podzielono na dwie kategorie, różnicując terminy, w których można z nich skorzystać:

1. Po pierwsze, obniżoną do wysokości 0% stawkę podatku stosuje się do:
 - darowizn wszelkiego rodzaju towarów, np. żywności, koców, śpiworów, ubrań;
 - świadczenia nieodpłatnych usług, np. zakwaterowanie czy wynajem agregatów prądotwórczych;
 - na cele związane z pomocą poszkodowanym wskutek intensywnych opadów atmosferycznych lub powodzi we wrześniu 2024 r.
2. Po drugie, obniżoną do wysokości 0% stawkę podatku stosuje się do darowizny materiałów budowlanych przekazywanych na rzecz poszkodowanych, których nieruchomości uległy zniszczeniu wskutek powodzi.

9

Kiedy musiała nastąpić darowizna, wobec której można stosować obniżoną stawkę VAT?

W przypadku darowizn przekazywanych na cele związane z pomocą ofiarom powodzi za pośrednictwem podmiotów zwykle organizujących pomoc i dystrybucję świadczeń w tego rodzaju kataklizmach obniżona do wysokości 0% stawka podatku może być stosowana dla darowizn dokonanych od 12.09.2024 r. do 31.12.2024 r. W przypadku zaś darowizn materiałów budowlanych przekazywanych na rzecz poszkodowanych, których nieruchomości uległy zniszczeniu wskutek powodzi, obniżona do wysokości 0% stawka podatku może być stosowana dla darowizn dokonanych od 24.09.2024 r. do 31.03.2025 r.

10

Na rzecz jakich podmiotów można przekazywać darowizny lub świadczyć usługi, aby możliwe było zastosowanie 0% stawki podatku VAT?

Z obniżonej do wysokości 0% stawki podatku VAT mogą co do zasady skorzystać przedsiębiorcy przekazujący darowizny na cele związane z pomocą ofiarom powodzi za pośrednictwem podmiotów zwykle organizujących pomoc i dystrybucję świadczeń w tego rodzaju kataklizmach, tj.:

1. organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
2. jednostek samorządu terytorialnego;
3. podmiotów leczniczych w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 799);
4. Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

W przypadku darowizny materiałów budowlanych przekazywanych powodzianom, których nieruchomości uległy zniszczeniu stawka 0% jest stosowana do darowizn takich materiałów przekazywanych bezpośrednio na rzecz:

1. osób fizycznych,
2. podmiotów prowadzących działalność:
 - edukacyjną;
 - kulturalną;
 - w zakresie ochrony zdrowia;
 - opieki nad dziećmi, młodzieżą oraz osobami w podeszłym wieku, w zakresie zbiorowego zakwaterowania uczniów i studentów;
 - jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz innych podmiotów prowadzących działalność w obszarze pomocy społecznej;

posiadających prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, w której w wyniku działania intensywnych opadów atmosferycznych lub powodzi we wrześniu 2024 r. powstała szkoda i która jest położona na terenie gminy objętej kataklizmem (wymienionej w Rozporządzeniu).

11

Co oznacza posiadanie prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane?

Przez prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane należy rozumieć tytuł prawny wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, przewidującego uprawnienia do wykonywania robót budowlanych.

Czy trzeba spełnić jakieś wymogi formalne, aby móc skorzystać z 0% stawki VAT?

W przypadku darowizn przekazywanych na cele związane z pomocą ofiarom powodzi za pośrednictwem podmiotów zwykle organizujących pomoc i dystrybucję świadczeń tego rodzaju, obniżoną stawkę podatku VAT stosuje się pod warunkiem zawarcia pisemnej umowy między podatnikiem dokonującym darowizny oraz podmiotem, na rzecz którego dokonywana jest darowizna, z której wynika, że dostarczane towary lub świadczone usługi będą wykorzystane na cele związane z pomocą poszkodowanym wskutek intensywnych opadów atmosferycznych lub powodzi we wrześniu 2024 r.

Warunek ten uznaje się za spełniony także, gdy podatnik i podmiot, na rzecz którego przekazana została darowizna, potwierdzą na piśmie dokonanie dostawy towarów lub wykonanie usługi.

W przypadku zaś darowizn materiałów budowlanych przekazywanych na rzecz poszkodowanych, których nieruchomości uległy zniszczeniu wskutek powodzi, obniżoną stawkę podatku VAT stosuje się pod warunkiem:

1. zawarcia pisemnej umowy darowizny pomiędzy podatnikiem dokonującym darowizny oraz osobą lub podmiotem obdarowanym;
2. posiadania przez podatnika dokonującego darowizny:
 - poświadczonej, za zgodność z oryginałem, przez pracownika socjalnego przeprowadzającego wywiad kopii części VII, wypełnionej w zakresie lit. A poz. 1-6 oraz lit. B, kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego sporządzonego według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. poz. 893 oraz z 2024 r. poz. 1391), z której wynika, że osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1, poniosła szkodę w nieruchomości,
 - zaświadczenia wydanego przez właściwego wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, z którego wynika, że podmiot prowadzący działalność edukacyjną, kulturalną, w zakresie ochrony zdrowia, opieki nad dziećmi, młodzieżą oraz osobami w podeszłym wieku, zbiorowego zakwaterowania uczniów i studentów, jak również jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz innych podmiotów prowadzących działalność w obszarze pomocy społecznej (posiadający prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, w której w wyniku działania intensywnych opadów atmosferycznych lub powodzi we wrześniu 2024 r. powstała szkoda i która jest położona na terenie gminy objętej kataklizmem) poniósł szkodę w nieruchomości, w której prowadzi działalność.

- wskutek intensywnych opadów atmosferycznych lub powodzi we wrześniu 2024 r.

Ulgi związane z kasami fiskalnymi

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 września 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących mających postać oprogramowania (Dz.U. 2024 poz. 1433);
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 września 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kas rejestrujących (Dz.U. 2024 poz. 1434);
3. Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 654);
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r. oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz.U. 2024.1371);
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (Dz.U. poz. 1484).

1

Jakie ulgi zostały przewidziane dla przedsiębiorców w związku z kasami fiskalnymi?

Aby umożliwić wznowienie działalności rejestrowanej na kasach fiskalnych, wprowadzono następujące ułatwienia:

- zwrot kosztów zakupu kas fiskalnych do wysokości 2 000 zł;
- wydłużenie terminów związanych ze zgłaszaniem do naczelnika urzędu skarbowego, informacji dotyczących używania kas lub ich utrat.

2

Jakich terminów dotyczy przedłużenie?

Przedłużenie dotyczy terminów:

- upływających w okresie od 17 września do 31 października 2024 r. – te terminy zostały przedłużone do 30 dni od dnia zdarzenia;
- które upłynęły w okresie od 16 do 28 września 2024 r. – czynności, które miały być wykonane w tych terminach, mogą być wykonane do 28 października 2024 r.;
- które rozpoczęły się przed dniem 28 września 2024 r. i nie upłynęły przed tym dniem – te terminy zostały przedłużone do dnia 28 października 2024 r.

3

Czy przedłużenie dotyczy tylko kas tradycyjnych?

Nie, przedłużenie dotyczy zarówno kas tradycyjnych (kasy z elektronicznym lub papierowym zapisem kopii i kasy online), jak i kas wirtualnych (kasy w formie oprogramowania).

4

Kogo dotyczą przedłużone terminy?

Z dłuższych terminów dla użytkowników kas fiskalnych mogą skorzystać przedsiębiorcy, którzy:

- zostali poszkodowani na skutek powodzi (w rozumieniu Ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi);
- mają siedzibę, zarząd lub miejsce zamieszkania na terenie gminy objętej stanem klęski żywiołowej (gmina poszkodowana);
- prowadzą działalność gospodarczą na terenie gminy poszkodowanej.

Co istotne, warunki te muszą być spełnione łącznie.

5

Czy w związku z powodzią mogę przesunąć termin obowiązkowego przeglądu technicznego?

Tak, w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej na skutek powodzi, przewidziany przepisami termin obowiązkowego przeglądu technicznego przedłuża się o 30 dni.

6

W wyniku powodzi utraciłem kasę fiskalną – w jakim terminie muszę poinformować o tym naczelnika urzędu skarbowego?

Co do zasady w przypadku utraty kasy podatnik powinien niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od powzięcia informacji o utracie, powiadomić o tym naczelnika urzędu skarbowego. W przypadku wystąpienia klęski żywiołowej na skutek powodzi, dla podatników używających kas fiskalnych, terminy te zostały **wydłużone do 30 dni od dnia utraty kasy fiskalnej**.

Przedłużenie terminu przysługuje tylko podatnikom używającym kas, którzy łącznie spełniają następujące warunki:

- zostali poszkodowani na skutek powodzi;
- mają siedzibę, zarząd lub miejsce zamieszkania na terenie gminy objętej stanem klęski żywiołowej (gmina poszkodowana);
- prowadzą działalność gospodarczą na terenie gminy poszkodowanej.

7

Chcę złożyć wniosek o wyrejestrowanie kasy z ewidencji kas – czy mój termin uległ wydłużeniu na skutek powodzi?

Tak, zarówno w przypadku zakończenia używania kasy on-line, jak i w przypadku zakończenia używania kasy z elektronicznym lub papierowym zapisem kopii, termin na sporządzenie i złożenie do właściwego dla podatnika naczelnika urzędu skarbowego wniosku o wyrejestrowanie kasy z ewidencji kas został wydłużony do 30 dni od dnia otrzymania kopii protokołu z odczytu zawartości pamięci fiskalnej.

Przedłużenie terminu przysługuje tylko podatnikom używającym kas, **którzy łącznie spełniają** następujące warunki:

- zostali poszkodowani na skutek powodzi;
- mają siedzibę, zarząd lub miejsce zamieszkania na terenie gminy objętej stanem klęski żywiołowej (gmina poszkodowana);
- prowadzą działalność gospodarczą na terenie gminy poszkodowanej.

Zapraszamy do kontaktu!

Nasz zespół służy pomocą zarówno w weryfikacji jak i wypełnieniu wniosków o pomoc państwową dla powodziń. **Osoby potrzebujące wsparcia prosimy o kierowanie pytań na adres e-mail lub o kontakt telefoniczny.**

pomoc.powodzianom@dzp.pl

+48 516 294 738

Autorzy poradnika:

Zofia Kulig
Associate | Praktyka
Postępowañ Spornych

Zuzanna Gaczyńska
Associate | Praktyka
Prawa Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych

Grzegorz Policht
Associate | Praktyka
Prawa Spółek, Fuzji
i Przejęć